

عنوان درس:

بیماریها و آسیب های شایع اعصاب محیطی

مروری بر عنوان درس:

عملکرد سالم و بدون عیب اعصاب محیطی برای ادامه حیات فعال ضرورت دارد. ضایعات اعصاب محیطی از بدو تولد تا زمان مرگ باعث بروز مشکلات عدیده‌ای برای بیمار شده و به علت کاستن از سطح فعالیت، نشاط زندگی را به مخاطره می‌اندازد. این ضایعات در هر ناحیه از محل خروج ریشه‌های عصبی از سوراخ بین مهره‌ای تا شاخه‌های حسی انتهائی انگشتان ممکن است ایجاد گردند و مکانیسم ایجاد می‌تواند- انواع بریدگی‌ها و زخم‌های باز و یا آسیب‌های نوع تراکشن و یا انواع Compression Neuropathy و بیماریهای غیرضربه ای اعصاب محیطی را شامل شود و لذا تشخیص این بیماریها و آسیب‌ها و آشنائی با شیوه‌های درمانی آنها برای دانشجو لازم است.

اهداف کلی:

- تشخیص بیماریهای اعصاب محیطی و آشنایی با روش های درمانی آنها.
- تشخیص آسیب های حاد اعصاب محیطی و ارجاع سریع آنها به مراکز تخصصی و فوق تخصصی.

اهداف اختصاصی:

دانشجوی گرامی در پایان این دوره از شما انتظار می رود بتوانید:

- نحوه معاینات حسی و حرکتی اندامها را بدانید.
- آسیب های حاد تروماتیک اعصاب محیطی را تشخیص و ارجاع دهید.
- بیماریهای اعصاب محیطی را تشخیص و در صورت لزوم به مراکز تخصصی ارجاع دهید.

پیش نیاز درس:

- آناتومی اندام های فوقانی و تحتانی و ستون فقرات و سیستم اعصاب محیطی.
- فیزیولوژی اعصاب محیطی

توصیه های برای یادگیری بهتر:

- U مطالعه آناتومی اعصاب محیطی برای یادآوری آموخته های قبلی
- U مطالعه فیزیولوژی اعصاب محیطی برای یادآوری آموخته های قبلی
- U مطالعه مبحث آسیب های اعصاب محیطی از کتاب Campbell جلد چهارم چاپ یازدهم
- U مطالعه مبحث Compression Neuropathy اعصاب محیطی از کتاب Campbell
- U مطالعه آسیب های شبکه براکیال از کتاب ارتوپدی اطفال تاجیان و کتاب Campbell

فرصت های یادگیری:

دانشموی گرامی:

بهترین فرصت برای یادگیری شما در :

1. اورژانس بیمارستان های الزهرا و کاشانی و مشاهده مستقیم بیماران آسیب دیده.
2. کلینیک ارتوپدی بیمارستان های الزهرا و کاشانی برای مشاهده بیماران جدید و نیز پیگیری بیماران قبلی اورژانس.

نظرات شغصی مؤلف:

آسیب های اعصاب محیطی اعم از آسیب های تروماتیک و نیز آسیب های نوع Compression اعصاب محیطی در سنین مختلف شایع بوده و بیماران زیادی با مشکلات فوق معمولاً به پزشکان عمومی شاغل در درمانگاهها- اورژانس ها و مطب ها مراجع می کنند و لذا داشتن اطلاعات کامل در زمینه تشخیص بیماریها و آسیب های فوق و شیوه های درمانی آنها برای ارجاع به مراکز تخصصی ضرورت دارد.

رفرنس

- & مطالعه مبحث های آسیب ها و بیماریهای اعصاب محیطی از کتاب ارتوپدی کمپل.
- & مطالعه کتاب اصول جراحی دست از دکتر عزیز احمدی.

مروری بر مفاهیم اصولی درس:

در این مبحث ابتدا آناتومی اعصاب محیطی و چگونگی تشکیل آنها و خروج از مهره و نیز چگونگی تشکیل شبکه‌های عصبی مرور شده و سپس عملکرد حسی و حرکتی هر عصبی مورد بررسی قرار گرفته و در نهایت علائم و نشانه‌های بیماریهای اعصاب محیطی و نیز آسیب‌های تروماتیک مورد بحث قرار می‌گیرند - نحوه و زمان استفاده از پاراکلینیک برای تشخیص آسیب‌های و بیماریهای اعصاب محیطی و چگونگی استفاده از آنها در تشخیص بیماریهای شرح داده شده و سپس در خصوص روشهای مختلف درمانی بحث می‌گردد. عوارض ناشی از درمان و نیز عدم درمان این بیماریها نیز در پایان به اختصار بیان می‌گردد.

4 متن ها یا مجلات برای مطالعات بیشتر:

1. Green's operation hand surgeries (fifth edition)
2. Campbell's operative or thopedic (Eleven thedition)

مثلهای کاربردی برای هر یک از اهداف درس:

•Case:

خانم میان سنی با علائم پارستزی در مسیر حسی عصب مدیان به درمانگاه مراجعه کرده است نامبرده اظهار دارد که مشکلات فوق را از حدود یکسال بیشتر داشته و علائم پارستزی هنگام استراحت و بخصوص استراحت شبانه تشدید می‌گردد- تست های فالن و TIGNEL sign روی عصب مدیان در ناحیه مچ دست مثبت است.

سؤال:

تشخیص بیماری فوق چیست؟

پاسخ:

سندرم تونل کارپال (CTS).

Case,

در بیمار با علائم فوق

 سوال :

برای تشخیص دقیق تر از چه اقدامات پاراکلینیکی استفاده می کنید.

 پاسخ:

- 1- تست EMG و NCV از اندام مبتلا.
- 2- رادیوگرافی رخ و نیمرخ از ستون فقرات سرویکال و مچ دست.
- 3- در موارد خاص ممکن است انجام MRI از ستون فقرات گردنی لازم شود.

Case f

در حین معاینه نوزادی که روز گذشته متولد شده است و زایمان سخت ولی طبیعی داشته است متوجه می شوید که نوزاد از ناحیه اندام فوقانی راست پارالیزی داشته و قادر به انجام Flexion آرنج و حرکات شانه به صورت اکتیو نمی باشد و رادیوگرافی ناحیه شانه و بازو نرمال و آزمایشات CRP, ESR, CBC نیز نرمال می باشند.

 سوال :

تشخیص شما برای بیمار فوق چیست؟

 پاسخ:

آسیب شبکه عصبی براکیال نوع (Erb's palsy)

Case ,,

بیمار در طی نزاع مورد اصابت ضربات چاقو از ناحیه بازو قرار گرفته است در معاینه بیمار WRIST drop دارد و حس سطح دورسال دست کاهش یافته است.

 سوال :

تشخیص شما چیست؟

 پاسخ:

آسیب دیدگی عصب رادیال از ناحیه بازو